

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGOVAČKO NERETVANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U MOSTARU
Broj: 58 0 P 171196 19 Gž
Mostar, 25.05.2022.godine

Kantonalni sud u Mostaru, u vijeću sastavljenom od sudija: Merime Ćatić, kao predsjednice vijeća, Vere Sudar i Sanje Začinović, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Ivana Vidović, Paoča - Vidovići bb, Čitluk, zastupanog po punomoćnicima Davoru Kovač i Luji Herceg, advokatima iz ZAK Kovač-Herceg iz Ljubuškog, protiv tuženog JP Željeznice Federacije BiH Sarajevo, Musala broj 2, 71000 Sarajevo, zastupanog po punomoćnici Editi Hadžajlić, uposlenici kod tuženog, radi naknade štete, v.sp. 31.000,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja, protiv presude Općinskog suda u Mostaru broj: 58 0 P 171196 15 P od 27.08.2019. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 25.05.2022.godine, donio je ovu:

P R E S U D U

Žalba tužitelja se odbija kao neosnovana i prvostepena presuda se potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:
„Nalaže se tuženiku da tužitelju na ime naknade nematerijalne štete isplati iznos od 29.000,00 KM i to na ime pravične naknade zbog umanjenja opće životne aktivnosti iznos od 21.000,00 KM, na ime pravične naknade zbog pretrpljenih bolova iznos od 3.800,00 KM, na ime pravične naknade zbog pretrpljenog straha iznos od 2.700,00 KM te na ime pravične naknade zbog naruženosti iznos od 1.500,00 KM, sve za zakonskom zateznom kamatom počevši od dana podnošenja tužbe do isplate, sve u roku od 30 dana i pod prijetnjom ovrhe.
Nalaže se tuženiku da tužitelju, na ime naknade materijalne štete isplati iznos od 1.100,00 KM i to na ime tuđe pomoći i njege iznos od 600,00 KM te na ime troškova liječenja i u svezi liječenja iznos od 500,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe do isplate, kao i troškove postupka, sve u roku od 30 dana i pod prijetnjom ovrhe“.

Blagovremeno izjavljenom žalbom tužitelj pobija prvostepenu presudu u cjelosti, iz svih razloga propisanih odredbom čl. 208. stav 1. ZPP-a. U žalbi navodi da je prvostepeni sud raspravio sve bitne elemente tužbenog zahtjeva, utvrdio da su podrumске stepenice u zgradi tuženog

opasna stvar i pravilno naveo odredbe o odgovornosti tuženog, te da je za utvrđivanje visine štete vezano za tužbeni zahtjev tužitelja proveo dokaz medicinskim vještačenjem, po vještaku Damiru Jugo. Ukazuje da je navedeni vještak imao zadatak i da utvrdi činjenicu dana završetka liječenja tužitelja, o čemu se izjašnjavao na zapisnik sa glavne rasprave i naveo da je to dana 21.11.2012.godine, te da na nalaz i mišljenje ovog vještaka, kao ni na njegovo izjašnjenje na glavnoj raspravi 28.05.2012.godine, parnične stranke nisu imale primjedbi. Smatra da to što prvostepeni sud nije prihvatio tačnim ovaj podatak dat od vještaka medicinske struke čini povredu odredbe čl.147. u vezi sa čl.155. ZPP-a, a što je za posljedicu imalo povredu odredbe čl. 209. ZPP-a, jer je došlo do pogrešne primjene odredbe čl. 376. stav1. ZOO-a, te da je upravo vještak stručna osoba za utvrđivanje ove činjenice. Zbog navedenog tuženi predlaže da se prvostepena presuda preinači na način da se tužbeni zahtjev tužitelja usvoji u cjelosti, te da mu se dosude troškovi postupka uvećani za troškove sastava ove žalbe.

Tuženi je dao odgovor na žalbu.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama žalbenih razloga i razloga na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti u skladu sa odredbom čl. 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06, 98/15, u daljem tekstu ZPP-a), odlučeno je kao u izreci ove presude, iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa slijedi da je tužitelj bio uposlenik tužene, da se dana 09.02.2010.godine u 18,30 sati, u toku rada na radnom mjestu dogodila nezgoda na način da je tužitelj pao niz stepenice koje se nalaze u suterenu stanične zgrade u Baćevićima i zadobio teške tjelesne povrede. Radni odnos kod tuženog prestao mu je dana 17.04.2012.godine, zbog odlaska u starosnu penziju. Tužba tužitelja podnesena je dana 13.11.2015.godine. Prvostepeni sud je temeljem provedenih dokaza utvrdio da su stepenice na kojima je pao tužitelj opasna stvar u smislu odredbi čl. 173., 174. ZOO-a, te da tuženi odgovara bez obzira na krivicu, jer je šteta nastala u svezi sa opasnom stvari. Prvostepeni sud je u cjelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke Damira Jugo, cijeneći ga urađenim u skladu sa pravilima struke i nauke. Ovaj vještak je na zapisnik od 28.05.2019.godine naveo da je liječenje tužitelja okončano dana 21.11.2012. godine, pozivajući se da je to datum nalaza psihologa i psihijatra, koji govore o pogoršanju njegovog zdravstvenog stanja. Tužitelj se Federalnom zavodu za PIO/MIO obratio 20.10.2010.godine za ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, a odbijen je rješenjem od 15.02.2011.godine, iz razloga što kod tužitelja kao osiguranika nije završeno liječenje. Novim zahtjevom se obratio Federalnom zavodu za PIO/MIO dana 17.01.2012.godine, a rješenjem od 21.03.2012.godine priznato mu je pravo invalida II kategorije i pravo na raspoređivanje na druge odgovarajuće poslove. U tom rješenju je navedeno da je na osnovu nalaza, ocjene i mišljenja Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, Sarajevo utvrđeno da od 23.02.2012.godine kod tužitelja kao osiguranika postoji promijenjena radna sposobnost. Prvostepeni sud je danom završetka liječenja tužitelja prihvatio iz rješenja Federalnog zavoda za PIO/MIO od 21.03.2012. godine.

U ovom postupku je sporno da li je prvostepeni sud pravilno utvrdio datum okončanja liječenja tužitelja i da li je pravilno raspravio istaknuti prigovor zastare.

Prema odredbi čl. 376. stav 1. i 2. ZOO-a potraživanje naknade prouzrokovane štete zastarijeva za tri godine od kada je oštećeni doznao za štetu i za lice koje je štetu prouzrokovalo (subjektivni rok), a u svakom slučaju zastarijeva za pet godina od kada je šteta nastala (objektivni rok). Nesporno je da je tužitelj znao da mu je šteta nastala sa danom povređivanja 09.02.2010.godine. Međutim, kod štete koja je nastala povredom oštećenog lica nije dovoljno samo saznanje za štetu i onoga tko ju je uzrokovao, nego je potrebno utvrditi i obim nastale štete. Nematerijalna šteta dobiva svoj izražaj kroz vidove štete tek kada se završi liječenje, jer se tek tada može utvrditi kakve je oštećeni trpio fizičke i psihičke boli, kakav je bio strah i općenito trajne posljedice ozljede.

Prvostepeni sud je imao na raspolaganju dva različita podatka o okončanju liječenja tužitelja, te je obrazložio iz kojih razloga se opredjelio da je to dana 23.02.2012.godine. U konkretnom slučaju pravilno je prvostepeni sud utvrdio da je liječenje tužitelja okončano sa danom 23.02.2012.godine, od kada kod tužitelja postoji promijenjena radna sposobnost, kako je navedeno u rješenju Federalnog zavoda za PIO/MIO od 21.03.2012.godine, čija valjanost se u ovom postupku ne može preispitivati.

To što prvostepeni sud nije prihvatio tačnim podatak dat od vještaka medicinske struke na zapisnik od 28.05.2012.godine ne čini povredu odredbe čl.147. u vezi sa čl.155. ZPP-a, na koju u žalbi ukazuje tužitelj. Prednje iz razloga jer taj zaključak nije uslijedio što je zanemareno da je za utvrđenje te činjenice potrebno stručno znanje koje sud nema, već što je pravilnim prihvatio taj podatak iz rješenja Federalnog zavoda za PIO/MIO od 21.03.2012.godine, a koji je utvrdio u nalazu i mišljenju Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo. Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja osnovan je Zakonom o osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja zbog potrebe da na teritoriji Federacije BiH kao institut koji će se stručno baviti vještačenjima zdravstvenog stanja ("Sl. novine FBiH", broj: 70/07), a u radu postupka po Pravilniku o kriterijima i postupku medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja ("Sl.novine F BiH", broj: 6/10). Invalidnost postoji kada kod osiguranika zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju prouzrokovanih povredom na radu, profesionalnom bolešću, povredom van rada ili bolešću, a koje se ne mogu otkloniti liječenjem ili mjerama medicinske rehabilitacije, nastane smanjenje ili gubitak radne sposobnosti za obavljanje poslova i radnih zadataka koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi, odnosno radnoj sposobnosti stečenoj radom. Kako je tužitelju navedenim rješenjem utvrđeno da je invalid II kategorije, priznato mu je pravo na raspoređivanje na drugom radnom mjestu, a za što je pretpostavka završeno liječenje.

To što je u nalazima psihologa i psihijatra od 21.11.2012.godine navedeno da je došlo do pogoršanja psihičkog stanja tužitelja, jer je isti samoinicijativno prestao uzimati preporučenu terapiju, nije osnov da bi se prihvatio pravilnim zaključak vještaka medicinske struke u ovom postupku, da je to datum okončanja liječenja tužitelja, zbog čega je isti prvostepeni sud kritički cijenio u smislu odredbe čl. 8. ZPP-a. Na prednje nije od uticaja što na izjašnjenje vještaka medicinske struke na glavnoj raspravi 28.05.2012.godine, parnične stranke nisu imale primjedbi, kod činjenice da je tužena istakla prigovor zastare.

Dakle, primjenom odredbe čl. 376. stav 1. ZOO-a pravilno je raspravljen prigovor zastare istaknut od tužene, budući da je liječenje tužitelja okončano dana 23.02.2012.godine, a tužba podnesena dana 13.11.2015.godine, pa nije bilo povrede odredbe čl. 209. ZPP-a, na koju se u žalbi poziva tužitelj. Kako je tužba tužitelja podnesena je dana 13.11.2015.godine, a predmetna povreda se dogodila dana 09.02.2010.godine, to je protekao i objektivni rok iz odredbe čl. 376. stav 2. ZOO-a, uz naznaku da se subjektivni rok zastare može se računati samo u okviru objektivnog roka od pet godina.

Slijedom prednjeg odlučeno je kao u izreci ove presude primjenom odredbe čl.227. a i čl.226. ZPP-a

PREDSJEDNICA VIJEĆA